

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 2. Vtrum Christus vt homo, sit prædestinatus vt sit Filius Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Christus, ut Christus, non est aternus, sed formaliter includat naturam humanam

tract. 104, in Ioannem, quia non potest præueniri actu prædestinantis. Christus autem est aternus; non quatenus Christus; (hoc enim formaliter includit naturam humanam) sed quatenus Verbum Dei. Vnde is, qui ab aeterno est Verbum Dei, & in tempore capit esse Christus, potuit prædestinari, vt esset Christus. Et sic absolute verum est, Christum esse prædestinatum.

Obiectio.

Dices Secundò; In omni destinatione & prædestinatione, debet esse obiectum, scilicet id quod destinatur & prædestinatur; & terminus, scilicet id, ad quod destinatur: hic autem non videtur esse terminus.

Solutio.

Respondeo; Cum aliquid simplex absolute dicitur prædestinatum, ipsum esse, seu existere actu, est terminus. Itaque Christus, quatenus erat in potentia diuina, prædestinatus est ad esse actu in tempore secundum naturam humanam: hoc enim est maximum donum supernaturale. Dixi, Quando aliquid simplex prædestinatur, debere esse terminum prædestinationis; Quia, quando id, quod prædestinatur, est complexum, includitur terminus: vt cum dicimus, Christum esse hominem est prædestinatum.

Cur Verbum Dei non potest dici absolute prædestinatum.

Hinc patet Primò; Cur Filius Dei, seu Verbum diuinum non possit dici absolute prædestinatum, sicut Christus. Ratio est; Quia non solum ipsum esse est aeternum; sed etiam quia eius esse includitur in intrinseca ratione eius; ita vt nullo modo esse actu possit separari à Verbo; ac proinde non potest esse terminus ad quem destinatur. Confirmatur; Quia obiectum prædestinationis solum est in potentia ad suum terminum; & per ipsam prædestinationem, que est actio libera mentis diuine, ordinatur ad esse actuale sui termini, & in tempore recipit illud: Verbum autem diuinum non potest esse in potentia, nec accipere esse actu per operationem liberam, sed solum per generationem aeternam, quæ est operatio naturalis & necessaria.

Patet Secundò, Verbum rectè dici prædestinatum, vt sit homo, & Christus. Quia sicut in tempore Verbum capit esse homo, & Christus, per mutationem sibi extrinsecam; ita ab aeterno potuit ad hoc prædestinari per prædestinationem solius humanitatis Verbo vniendæ; sic vt hæc prædestinatio secundum totum esse suum sit extrinseca Verbo, & intrinseca soli humanitati.

Quod proprie sit obiectum, & quis terminus prædestinationis Christi.

Vnde obiectum prædestinationis propriè hinc non est Verbum secundum se, sed secundum naturam humanam, seu Verbum, vt homo: terminus autem, ipsum existere actu humanæ naturæ in Verbo.

ARTICVLVS II.

Vtrum Christus, vt homo, sit prædestinatus, vt sit Filius Dei

3 Hic Articulus proponitur propter locum Apostoli ad Rom. 1. v. 4. Qui prædestinatus est Filius Dei in virtute. Vbi dicitur textus Apo. 1. Qui prædestinatus est, &c.

Aduerte Primò; Græca non habere, Qui prædestinatus; sed, qui destinatus, id est, non εὐπροσδιέτο, quo verbo passim vtitur Apostolus, quando de prædestinatis loquitur, vt ad Roman. 8. ad Ephes. 1. v. 5. Act. 4. & alibi: (quod verbum

est proprium Theologiæ, vt inquit Dionysius c. 5. De diuinis nominibus) sed habent hoc loco εὐπροσδιέτο: quod dupliciter exponitur: Primò, qui est definitus Filius Dei; ita Origenes & Tertullianus contra Praxeam: Secundò, qui est declaratus Filius Dei; vt Chrysostomus, Theophilactus, & multi recentiores; & passim Græci. Et iuxta hanc expositionem cessat omnis quaestio; nam contextus Apostoli est clarissimus. Verum, quia verbum εὐπροσδιέτο non significat in Scripturis declarare, sed definire, mente destinare &c. vt patet Act. 2. v. 23. definito Concilio, &c. Græcè, ἐπιστηνὴ βουλῆς, & c. 17. v. 26. definiens statuta tempora, ἐπίστασ προσηλαγμένους καί ποδός. & ibidem. v. 31. in Viri in quo statuit: ἐν ἐνδύσει δὲ ἐπίστασ: ideo melius nostra Vulgata editio exponit εὐπροσδιέτο, quasi esset εὐπροσδιέτος, id est, qui prædestinatus est: Nā omnis Destinatio in Deo; est prædestinatio, cum ab aeterno antecedit omnes res. Ita legant omnes Latini.

Aduerte Secundò; iuxta hanc lectionem, esse varias expositiones. Sed præcipuæ duæ sunt: Prior est; Qui prædestinatus est, vt sit Filius Dei, scilicet quoad manifestationem & externam ostensionem; quia secundum phrasim Scripturæ res dicitur fieri, quando manifestatur, & apertè suas functiones obit. Patet ad Philippenes 2. v. 9. Donauit illi nomen, quod est super omne nomen: hoc est, Dedit, vt diuinitas illius esset manifesta, & ab omnibus haberetur Deus. Matth. 28. v. 18. Data est mihi omnis potestas. Apoc. 5. v. 12. Dignus est Agnus accipere diuinitatem &c. Ita Commentarius, qui adscribitur Ambrosio; & Glossa; & Durandus dist. 7. q. 3. estque valde probabilis; nec in re differt ab expositione Græcorum. Accedit Anselmus & D. Augustinus in expositione inchoata in Epistolam ad Romanos, & iuxta hanc cessat etiam omnis quaestio. Secunda expositio est; quæ Christus, vt homo, dicitur prædestinatus ad filiationem diuinam: quo modo explicat multis locis D. Augustinus & multi Doctores in 3. dist. 7. & iuxta hunc sensum est quaestio articuli.

Prædestinari idem quoad manifestationem & externam ostensionem; quia secundum phrasim Scripturæ res dicitur fieri, quando manifestatur, & apertè suas functiones obit. Patet ad Philippenes 2. v. 9. Donauit illi nomen, quod est super omne nomen: hoc est, Dedit, vt diuinitas illius esset manifesta, & ab omnibus haberetur Deus. Matth. 28. v. 18. Data est mihi omnis potestas. Apoc. 5. v. 12. Dignus est Agnus accipere diuinitatem &c.

Alia acceptio vocis Prædestinatus, quæ Christus, vt homo, dicitur prædestinatus, vt sit Filius Dei.

Respondeo, & Dico Primò; Humana natura rectè dicitur prædestinata ad vnionem hypostaticam cum Filio Dei. Ita Scotus dist. 7. q. 3. & Durandus ibidem. Colligitur ex D. Augustino de Prædestinatione Sanctorum cap. 15. Prædestinata est ista humana natura tanta & tam sublimis subiectio, vt quo altius attolleretur, non haberet. Ratio est: quia humanitati hæc gratia vnionis collata est in tempore: ergo ab aeterno ad illam est prædestinata.

4 Humana natura rectè ad diuinam prædestinata ad vnionem hypostaticam.

Dices; Naturæ non est prædestinari ad gloriã: ergo neque ad gratiam vnionis.

Respondeo Negando Consequentiam: Quia gratia vnionis primo conuenit naturæ (hæc enim vnitur Verbo) non Personæ. Vnde solius naturæ est ad hanc gratiam prædestinari. Sed contemplari Deum, quod est gloria cælestis, non est naturæ propriè, sed Personæ: vnde Persona ad hanc prædestinatur.

Dico Secundo; Christus verè & propriè est prædestinatus ad gratiam sanctificantem, ad gloriam, ad dignitatem capitis, ad Sacerdotium, & similes dignitates: quamuis hæc non sint primarius terminus prædestinationis.

Christus propriè est prædestinatus ad gratiam, gloriam, &c.

Probatur Primò, Actorū 10. v. 42. vbi Christus dicitur constitutus Index viuorum & mortuorum Græcè ἐπιπέρας, id est, destinatus: ergo prædestina-

destinatus; nam destinatio Dei est prædestinatio. ¶ ad Corinth. 2. v. 7. Loquimur Sapientiam, quam prædestinavit Deus ante sæcula in gloriam nostram. Sapientiam, id est, Christum, eiusque mysteria.

Probatur Secundò, Ex D. Augustino tract. 105. in Ioan. in illa verba: Clarifica me Pater. Intellegamus, inquit, prædestinationem claritatis humanae, qua in illo est natura, ex mortali immortalis apud Patrem futura: & hoc, iam prædestinando factum fuisse antequam mundus esset, quod in mundo etiam suo tempore fieret. Vide sequentia, vbi probat cõtra quosdam rectè dici ita prædestinatum. Et cap. 15. lib. de Prædestinatione Sanctorum dicit fuisse prædestinatum, vt esset caput nostrum. Et ratio evidens est: nam Christus ab æterno ad hæc omnia est ordinatus, & hæc per absolutam Dei voluntatem sunt ei præparata: ergo cum ad ordinem gratia pertineant, sunt prædestinata.

Obiectio. Dices: Hæc omnia sequebantur ex vnione hypostatica: ergo non autem fuerunt prædestinata.

Solutio. Respondeo, non sequebantur emanatione naturali & physica, sed morali tantum. Vnde non tantum fuerunt prædestinata in radice, sed etiam secundum se: nam propria & peculiaris operatio Dei necessaria erat, vt hæc conferrentur. Vnde etiam oportet intelligere speciale decretum ab æterno.

6 Dico Tertio, Christus præcisè, & formaliter consideratus vt homo, potest dici prædestinatus, vt sit Filius Dei naturalis. Ita D. Thomas hoc loco, ex D. Augustino de Prædest. sanctorum c. 15. & tract. 105. in Ioannem. Idem sentiunt multi Doctores dist. 7. D. Bonaventura, Richardus, Scotus. Ratio est; Quia, vt dictum est 1. parte q. 36. a. 4. in simili; hic homo, præcisè & formaliter consideratus, non includit determinatè hanc vel illam substantiam; sed solum generatim subsistens in hac humanitate, qualiscumque demum sit illa substantia. Vnde tale ducitur argumentum: Christus, quatenus formaliter est hic homo, non includit esse Filium Dei naturalem, quia posset esse Pater vel Spiritus sanctus, vel persona creata, & tamen esset idem homo: ergo est prædestinatus, vt sit Filius Dei naturalis. Patet consequentia; Quia in tempore factum est, vt hic homo esset Filius Dei: ergo ab æterno prædestinatus est, vt sit Filius Dei. Et hæc est summa & primaria prædestinatio Christi, secundum D. Thomam: nam terminus eius est summæ excellentiæ, vnde ceteræ omnes perfectiones eius dependent.

Obiectio. Dices Primò; Si Christus, vt homo, est prædestinatus vt sit Filius Dei: ergo Verbum est prædestinatum, vt sit Filius Dei. Similiter ergo Christus est prædestinatus vt sit Filius Dei.

Non sic Verbum, vel Chri. Respondeo, Negando Consequentiam: Quia sicut potest esse Filium Dei, intrinsecè includitur in conceptu dicit prædestinatus Verbi, & Christi; non tamen in conceptu huius hominis formaliter considerati. Vnde hic homo, seu, vt sit Filius Dei, Verbum, & Christus, quatenus hic homo, potuit prædestinari, vt sit Filius Dei.

Obiectio. Dices Secundò: ergo hic homo est Filius Dei ex prædestinatione: ergo voluntate liberà, & non naturà.

Respondeo: Hic homo formaliter consideratus, habet ex prædestinatione & voluntate libera, quod sit Filius Dei naturalis; quia per prædestinationem definitum est, vt subsistens in hac humanitate, esset ipse Filius Dei.

Dices Tertio; Hic homo non est factus Filius Dei: ergo non est prædestinatus Filius Dei. Antecedens patet ex dictis supra. Patet consequentia; Quia quod in æternitate est prædestinatum, debet in tempore esse factum.

Respondeo, Negando Consequentiam. Quia esse factum significat actionem realem externam, & ideo supponit suppositum, quod sit tale vel tale; supponit inquam, vt est à parte rei, non vt concipitur. Suppositum autem quod est in Christo, ex parte rei non est factum Filius Dei, sed ab æterno fuit.

Sed cum dico: Hic homo est prædestinatus Filius Dei, prædestinatio significat actum mentis, quæ concipit tamquam distincta, ea quæ in re non distinguuntur. Vnde potest concipere subsistens in hac humanitate indeterminatè, illudque ordinare vt sit tale subsistens, nempe Filius Dei.

Ad probationem; Prædestinatum est, vt hic homo esset Filius Dei; non autem vt fieret Filius Dei: vnde etiam in tempore non debebat fieri Filius Dei: sed contra, Filius Dei debebat fieri hic homo; vt enim hoc fieret, erat prædestinatum: ex quo confectum est, vt hic homo esset Filius Dei, quod etiam erat prædestinatum.

Dices Quarto; Christus, quæ homo, non est Filius Dei naturalis seu consubstantialis: ergo Christus, vt homo, non est prædestinatus, vt sit Filius Dei naturalis.

Respondeo, Negando Consequentiam: Aliud enim est ratione naturæ humanæ esse prædestinatum ad aliquid, & aliud ratione naturæ humanæ esse Filium Dei. Prædestinatio enim conuenit Christo ratione naturæ humanæ; nõ tamen æterna filiatio: nam hæc conuenit ratione diuinitatis. Vnde Christus, vt homo, est prædestinatus vt sit Filius Dei naturalis; non tamen vt homo, est Filius naturalis. Vide D. Thom. ad 1.

Circa prædicta; Aduertendum est, non ita propriè dici, quod Hic homo sit prædestinatus Filius Dei æternus: quia hic homo propriè fimitur pro supposito, quando est subiectum propositionis. Deinde, quia hæc propositio est omnino indirecta; & ideo solum vera, quia prædestinatum est, vt Filius Dei esset homo. Et minùs propriè dicitur, quod Christus, vel Filius Dei, quatenus est homo, sit prædestinatus, vt sit Filius Dei; Quia Christus includit determinatum suppositum, quod naturaliter est Filius Dei: ergo non potest ad hoc propriè prædestinari, etiam si consideretur vt subsistens in natura humana. Vide Durandum dist. 7. quæst. 3.

ARTICVLVS III.

Vtrum Prædestinatio Christi sit nostra Prædestinationis exemplar?

Respondetur, Christi prædestinationem esse exemplar nostræ prædestinationis. Est communis sententia DD. in 3. Alberti, Durandi, Paludani dist. 10. Bonaventuræ dist. 11. Hallensis 3. p. q. 3. memb. 5. & est sententia D. Augustini de Prædestinatione sanctorum c. 15. De Bono Perseuerantiæ c. vltimo.

Probatur, Ad Romanos 8. v. 29. Quos prædestinavit & prædestinavit conformes fieri imaginis Filij sui quem